Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

_____ Роман ГРЕШКО

«26» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«КРОС-КУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ В МЕНЕДЖМЕНТІ»

Обов'язкова

Освітньо-професійна програма	***Менеджмент організацій і адміністрування***
Спеціальність	***D3 Менеджмент***
Галузь знань	***D Бізнес, адміністрування та право***
Рівень вищої освіти	***другий (магістерський)***
	Економічний факультет
Мова навчання	***українська***

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Крос-культурні комунікації в менеджменті» складена відповідно до вимог освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» другого (магістерського) освітнього рівня, спеціальності D3 Менеджмент, галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», (затверджена протоколом No14 від «13» травня 2026 р.).

Розробник: к.е.н. О.О. Лусте, асистент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

Викладачі, що забезпечують читання даної навчальної дисципліни:
к.е.н. О.О. Лусте, асистент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

Погоджено з гарантом ОП _____ **проф. Зоя ГАЛУШКА**
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування
Протокол № *1* від «26» *серпня* 2026 року

Завідувач кафедри _____ проф. **Зоя ГАЛУШКА**
(підпис)

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Голова методичної ради _____ **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни **«Крос-культурні комунікації в менеджменті»** – формування у студентів системи знань та стратегічного мислення в галузі міжкультурної взаємодії, що дозволяє розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми управління в умовах культурного різноманіття, науково обґрунтовувати та приймати ефективні управлінські рішення з урахуванням культурних відмінностей, забезпечувати інклюзивність та довготривалу конкурентоспроможність організації у глобальному середовищі.

Пререквізити

Дисципліна викладається після вивчення таких обов'язкових курсів:
«Менеджмент організацій», «Управління проєктами» та ін.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань D Бізнес, адміністрування та право за спеціальністю D3 Менеджмент (освітня програма: «Менеджмент організацій і адміністрування») (вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

Загальні та фахові компетентності

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні фахові компетентності

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.
СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.
СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
СК 11*. Здатність формувати елементи корпоративної культури організації.
СК 12*. Здатність вести пошук та налагоджувати ефективні комунікації з зовнішніми стейкхолдерами**.**

Програмні результати навчання

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення
ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
ПРН14*. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі у сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати явища та процеси, обирати оптимальні методи їх розв'язання.

ПРН16*. Аналізувати поточний рівень системи адміністрування у публічному управлінні та розробляти моделі прийняття управлінських рішень.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Крос-культурні комунікації в менеджменті»												
Форма навчання	**Рік підготовки**	**Семестр**	**Кількість**			**Кількість годин**						**Вид підсумкового контролю**
			кредитів	**годин**	**змістових модулів**	**лекції**	**практичні**	**семінарські**	**лабораторні**	**самостійна робота**	**індивідуальні завдання**	
Денна	1	2	4	120	2	15	30			85		екзамен
Заочна	41	2	4	120	2	10	20			90		екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	**МОДУЛЬ 1. КРОС-КУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ В МЕНЕДЖМЕНТІ**											
1. Концептуальні засади теорії крос-культурних комунікацій	11	2	4			5	11	1				10
2. Рівні міжкультурних комунікацій у менеджменті	8	1	2			5	16	1				15
3. Етапи формування крос-культурної стратегії комунікації	8	1	2			5	11	1				10
4. Аналіз зовнішнього культурного середовища підприємства	17		2			15	21	1				20
5. Крос-культурний стейкхолдер-менеджмент	26	2	4			20	20	1	1			18

6. Крос-культурний потенціал організації та конкурентні переваги	21	2	4			15	17	1	1			15
Разом за ЗМ1	91	8	18			65	96	6	2			88
Теми лекційних занять	**МОДУЛЬ 2. ВИДИ КРОС-КУЛЬТУРНИХ СТРАТЕГІЙ ТА ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ**											
1. Види стратегій крос-культурних комунікацій	13	1	2			10	16	1				15
2. Портфельні стратегії та управління культурним різноманіттям	16	2	4			10	16	1				15
3. Генерування міжкультурних стратегій і умови їх реалізації	14	2	2			10	11	1				10
4. Стратегічний контроль крос-культурних комунікацій	16	2	4			10	11	1				10
Разом за ЗМ 2	59	7	12			40	54	4	2			50
Усього годин	120	15	30			75	120	10	2			108

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Концептуальні засади теорії крос-культурних комунікацій – Поняття та сутність культури і крос-культурних комунікацій. – Основні теоретичні підходи до міжкультурної взаємодії. – Моделі крос-культурних відмінностей (Хофстеде, Тромпенаарс, Холл, GLOBE). – Культурні бар'єри й упередження у комунікаціях. – Роль крос-культурних комунікацій у менеджменті.
2	Тема 2. Рівні міжкультурних комунікацій у менеджменті – Індивідуальний, груповий, організаційний та глобальний рівні. – Вербальні та невербальні коди на різних рівнях. – Вплив культурних норм на прийняття рішень. – Мультикультурні команди: безпека, довіра, фідбек. – Приклади управлінських ситуацій.
3	Тема 3. Етапи формування крос-культурної стратегії комунікації – Діагностика культурних відмінностей та мапування стейкхолдерів. – Планування каналів і повідомлень (локалізація/глокалізація). – Реалізація: протоколи взаємодії, цифровий етикет. – Контроль і KPI крос-культурних комунікацій. – Безперервне вдосконалення.
4	Тема 4. Аналіз зовнішнього культурного середовища підприємства – PESTEL + Cultural scan: соціокультурні фактори. – High/low context середовище і його вплив на бізнес.

	– Ризики та можливості культурного середовища. – Етика і репутація у міжкультурному полі. – Кейси локалізації для різних ринків.
5	Тема 5. Крос-культурний стейкхолдер-менеджмент – Ідентифікація, інтереси, вплив і мапа стейкхолдерів. – Сегментація стейкхолдерів за культурними профілями. – Стратегії взаємодії й залучення. – Конфлікти інтересів і посередництво. – Комунікаційна етика та прозорість.
6	Тема 6. Крос-культурний потенціал організації та конкурентні переваги – Культурна інтелігентність (CQ) та організаційні рутини. – DEI/ESG як джерело цінності. – Інклюзивні політики і внутрішні комунікації. – Лідерство та культурна адаптивність. – Приклади конкурентних переваг через культуру.
7	Тема 7. Види стратегій крос-культурних комунікацій – Адаптація, стандартизація, глокалізація. – Вибір підходу залежно від ринку і бренду. – Оцінка ризиків і витрат. – Приклади міжнародних кампаній. – Метрики ефективності.
8	Тема 8. Портфельні стратегії та управління культурним різноманіттям – Моделі багатокультурних організацій. – Diversity management і політики інклюзії. – Управління знаннями в різнокультурних підрозділах. – Структури підзвітності та ролі. – Кейси корпоративного рівня.
9	Тема 9. Генерування міжкультурних стратегій і умови їх реалізації – Алгоритми генерації рішень і перевірка гіпотез. – Залучення локальних експертів і перекладачів значень. – Пілотування і масштабування. – Ризики апропріації та етики. – Умови успіху впровадження.
10	Тема 10. Стратегічний контроль крос-культурних комунікацій – KPI й індикатори (якість взаємодії, доступність, інклюзія). – Методи оцінювання (опитування, контент-аналіз, спостереження). – Аудит комунікацій та коригувальні дії. – Кризові комунікації у мультикультурному середовищі. – Звітність і навчання команди.

Тематика практичних занять

№	Назва теми

ТЕМА 1. Діагностика культурного профілю (опитувальники, CQ)	Поняття культурного профілю та мета його діагностики. Основні інструменти оцінки (Hofstede, Trompenaars, Hall, GLOBE, Lewis). Модель культурного інтелекту (CQ): когнітивний, мотиваційний, поведінковий компоненти. Методи збору та аналізу даних: опитувальники, порівняння профілів, візуалізація. Інтерпретація результатів та практичне застосування у менеджменті.
ТЕМА 2. Порівняльний аналіз культурних вимірів (Hofstede, Trompenaars, Hall)	Основні виміри культури за різними моделями. Методика порівняння культур. Приклади відмінностей між країнами. Вплив культурних ві дмінностей на бізнес-практики
ТЕМА 3–4. Рольова гра «Переговори: high-context vs low-context»; Медіація міжкультурного конфлікту	Поняття high-context і low-context культур. Особливості стилів ведення переговорів. Практичні кейси й рольова гра. Типові бар'єри та помилки у комунікації. Рекомендації для ефективних переговорів.
ТЕМА 5. Мапа стейкхолдерів і план взаємодії	Причини виникнення міжкультурних конфліктів. Роль медіатора у процесі врегулювання. Етапи медіації у мультикультурному середовищі. Методи нейтралізації стереотипів і упереджень. Практичні стратегії вирішення конфліктів.
ТЕМА 6. Аудит інклюзивності політик (DEI/ESG)	Поняття різноманіття, інклюзії та рівності (DEI). Роль ESG у сучасному менеджменті. Критерії оцінки інклюзивності політик компанії. Практичні інструменти проведення аудиту. Рекомендації щодо покращення політик.
ТЕМА 7. Комунікаційна стратегія для міжнародної команди	Особливості роботи в мультикультурних командах. Виклики комунікації у віртуальних міжнародних колективах. Розробка цілей комунікаційної стратегії. Інструменти та канали комунікації. Методи оцінювання ефективності стратегії.
ТЕМА 8. Локалізація маркетингового повідомлення для двох ринків	Вплив культури на маркетингові комунікації. Принципи локалізації контенту. Приклади успішних кейсів адаптації. Типові помилки локалізації. Критерії ефективності локалізованих кампаній.
ТЕМА 9. План кризових комунікацій у мультикультурному середовищі	Сутність кризових комунікацій. Культурні аспекти реагування на кризу. Структура антикризового плану Інструменти та канали комунікації у кризі. Приклади практичних кейсів.

ТЕМА 9. План кризових комунікацій у мультикультурному середовищі	Особливості презентацій у різних культурах. Вибір стилю комунікації залежно від аудиторії. Структура ефективного пітчингу. Використання невербальних засобів комунікації. Критерії оцінки успіху презентації.
ТЕМА 10. Пітчинг групових проєктів (культурна адаптація)	Особливості презентацій у різних культурах. Вибір стилю комунікації залежно від аудиторії. Структура ефективного пітчингу. Використання невербальних засобів комунікації. Критерії оцінки успіху презентації.

Завдання до самостійної роботи

Самостійна робота студентів з дисципліни «Крос-культурні комунікації в менеджменті» спрямована на узагальнення, засвоєння і закріплення знань з міжкультурної взаємодії та включає опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розв'язання кейсів і ситуацій, розробку та презентацію крос-культурних комунікаційних стратегій до відповідних тем дисципліни.

1. Дати визначення поняттю «крос-культурні комунікації».
2. Порівняти моделі культурних вимірів Хофстеде та Тромпенаарса.
3. Підготувати конспект книги Е. Холла *«Beyond Culture»*.
4. Зробити огляд статті з журналу *Cross Cultural & Strategic Management*.
5. Проаналізувати модель GLOBE у контексті сучасного менеджменту.
6. Написати есе «Культурна інтелігентність менеджера: ключ до успіху».
7. Охарактеризувати основні бар'єри у міжкультурних комунікаціях.
8. Скласти порівняльну таблицю «High-context vs Low-context культури».
9. Дослідити особливості ділового етикету в Японії та США.
10. Визначити переваги та ризики культурної апропріації для брендів.
11. Розробити SWOT-аналіз міжкультурної комунікаційної стратегії компанії.
12. Побудувати карту стейкхолдерів міжнародної компанії.
13. Скласти матрицю «Культура – стиль лідерства».
14. Проаналізувати культурні відмінності у стилях прийняття рішень.
15. Провести аналіз кейсу міжкультурного конфлікту в міжнародній організації.
16. Розробити рекомендації для менеджера, який працює в мультикультурній команді.
17. Дослідити вплив культури на HR-процеси (рекрутинг, онбординг).
18. Підготувати аналітичний звіт «Роль мови у міжкультурній комунікації».
19. Скласти план локалізації маркетингової кампанії для двох ринків.
20. Оцінити роль DEI/ESG у підвищенні конкурентоспроможності компанії.
21. Провести самодіагностику культурного інтелекту (CQ).
22. Скласти власний культурний профіль за моделлю Хофстеде.
23. Підготувати презентацію «Мій досвід міжкультурної комунікації».
24. Розробити план переговорів з іноземним партнером (high-context культура).
25. Провести рольову гру «Конфлікт у мультикультурній команді».
26. Створити чек-лист культурних помилок у міжнародних комунікаціях.
27. Зробити огляд корпоративної політики інклюзії обраної компанії.
28. Розробити рекомендації щодо дотримання цифрового етикету в розподілених командах.
29. Підготувати комунікаційну стратегію для проєкту з міжнародними партнерами.
30. Оцінити різницю у невербальній комунікації різних культур.
31. Провести міні-опитування серед колег/студентів про їхній досвід крос-культурної взаємодії.
32. Дослідити вплив культурних відмінностей на міжнародні переговори.
33. Підготувати реферат «Міжкультурна комунікація у віртуальних командах».
34. Зробити огляд інструментів для підвищення CQ (тренінги, коучинг).

35. Проаналізувати роль культурних символів у брендингу.
36. Підготувати кейс «Невдала міжнародна кампанія: причини та уроки».
37. Дослідити політику різноманіття та інклюзії глобальної компанії (наприклад, Google, IKEA).
38. Зробити огляд міжнародних стандартів ISO щодо різноманіття та інклюзії.
39. Проаналізувати роль культурних факторів у кризових комунікаціях.
40. Підготувати доповідь «Майбутні тренди у крос-культурних комунікаціях».

Методи навчання*:*

Вербальні методи (лекція, бесіда, пояснення, розповідь тощо); пояснювально-ілюстративні методи; ситуаційні завдання; робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами; самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни; дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю. Навчальний матеріал розподілено за 2-ма модулями. Максимальна оцінка за кожний модуль складає 30 балів. Ще 40 балів студент може отримати на іспиті.

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, фіксований виступ, творча робота, наукова публікація з проблем крос-культурних комунікацій) відповідь студента, звіт та презентація матеріалів з міжкультурного аналізу організації чи організації, на прикладі яких виконується магістерська робота. Формою підсумкового контролю є екзамен.

Форми контролю: усний та письмовий контроль**,** тестовий контроль, презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних); презентація результатів виконання командних завдань; захист бізнес-кейсів, проєктів; ділові ігри; аналітичні звіти; розв’язування практичних ситуацій; тестування.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Оцінювання знань студента на екзамені, під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології стратегічного управління для розв’язання проблем, що розглядаються;
- рівень знань з теорії дисципліни та понятійно-категоріального апарату, термінології, поняття і принципи предметної області навчальної дисципліни.
- повнота розкриття питання; уміння чітко формулювати визначення понять/термінів й пояснювати їх; здатність аргументувати відповідь; аналітичні міркування, порівняння, формулювання висновків; логічна послідовність, культура мови; емоційність та вміння переконувати.
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, проведенні міжкультурного аналізу, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань;
- застосування аналітичних підходів;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань, бачити слабкі й сильні сторони організації, обґрунтовувати можливості і загрози, що існують у зовнішньому середовищі організації;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
- якість і чіткість викладення міркувань;
- обґрунтованість висновків щодо розробки міжкультурної комунікаційної стратегії організації.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Розподіл балів, які отримують студенти

<table>
<tr><td colspan="10">Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)</td><td>Кількість балів (екзамен)</td><td>Сумарна к-ть балів</td></tr>
<tr><td colspan="10">Змістовий модуль 1 Змістовий модуль 2</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т3</td><td>Т4</td><td>Т5</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td>Т9</td><td>Т10</td><td rowspan="2">40</td><td rowspan="2">100</td></tr>
<tr><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td></tr>
</table>

Т1, Т2 ... Т10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**

Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю

– Поясніть поняття культури та крос-культурних комунікацій.
– Чим відрізняються high-context і low-context культури за Е. Холлом?
– Назвіть і охарактеризуйте виміри культури за Г. Хофстеде.
– Поясніть відмінності між моделями Хофстеде і Тромпенаарса.
– Що таке культурна інтелігентність (CQ) і які її складові?
– Які бар'єри крос-культурної комунікації існують? Наведіть приклади.
– Як культурні відмінності впливають на стилі лідерства і фідбек?
– Які підходи до переговорів у різних культурах (прямі/непрямі, змагальні/кооперативні)?
– Як будувати довіру у мультикультурних командах?
– Етика міжкультурної взаємодії та її забезпечення.
– Культурна апропріація: ризики для брендів і як їх уникати.
– Методи діагностики культурних відмінностей між країнами.
– Елементи крос-культурної комунікаційної стратегії організації.
– KPI та методи оцінювання ефективності міжкультурних комунікацій.
– Правила цифрового етикету і часові пояси у розподілених командах.
– DEI/ESG принципи у внутрішніх комунікаціях.
– План кризових комунікацій у мультикультурному середовищі.
– Локалізація маркетингових повідомлень для різних ринків.
– Стейкхолдер-менеджмент у багатокультурному середовищі.
– Запобігання стереотипам і упередженням у діловій комунікації.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформального навчання регламентується «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти)» Чернівецького національного університету, затвердженим рішенням Вченої ради від 28 березня 2022 року (наказ ректора №109) та оновленим протоколом № 16 від 25 листопада 2024 року.

У ЧНУ можуть бути визнані результати професійних курсів, тренінгів, семінарів, вебінарів, конференцій та майстер-класів, якщо їх тематика, обсяг і зміст відповідають результатам навчання освітньої програми. Також можливе зарахування частин освітніх компонентів - окремих тем чи розділів - за умови відповідності програмним результатам дисципліни.

Процедура їх зарахування передбачає подання заяви, декларації та сертифікатів із зазначенням годин/кредитів та контенту, після чого предметна комісія університету оцінює відповідність результатів неформального навчання результатам освітньої програми через співбесіди, тестування або демонстрацію практичних навичок. Можливе повне або часткове зарахування: при повному визнанні - зарахування як освітнього компоненту з кредитами ECTS, при частковому - окремих складових дисципліни або вибіркових компонентів, відповідно до встановлених обмежень (до 25 % курсу).

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

«Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

«Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);

не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

Рекомендована література

1. Гофстеде Г. Наслідки культури: порівняння цінностей, поведінки, інститутів і організацій у різних країнах. Київ : Основи, 2020. 548 с.
2. Тромпенаарс Ф., Хемпден-Тернер Ч. На хвилях культури: розуміння різноманіття у глобальному бізнесі. Львів : Літопис, 2018. 412 с.
3. Холл Е. Позаяк культура: контекстні комунікації у світовому бізнесі. Київ : Дух і Літера, 2019. 276 с.
4. Мейєр Е. Культурна карта: як розбиратися у невидимих кордонах глобального бізнесу. Харків : Vivat, 2021. 320 с.
5. Льюїс Р. Коли культури стикаються: ведення бізнесу через культури. Київ : Наш Формат, 2020. 368 с.
6. Адлер Н. Дж., Гундерсен А. Міжнародні виміри організаційної поведінки. Київ : КНЕУ, 2017. 352 с.
7. Лівермор Д. Лідерство з культурним інтелектом. Львів : Вид-во УКУ, 2022. 298 с.
8. Ярошенко І. В., Шульга Н. О. Міжкультурна комунікація : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 284 с.
9. Колесник І. М. Крос-культурний менеджмент : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 310 с.
10. Козловський В. О., Кушнір С. В. Комунікаційні стратегії в менеджменті : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 344 с.
11. Панченко Л. В. Культура і комунікація в умовах глобалізації. Одеса : Астропринт, 2018. 268 с.

12. Кошкіна О. С. Міжкультурні аспекти бізнес-комунікацій. Київ : Либідь, 2021. 256 с.
13. Григоренко О. В., Скиба В. В. Ділова комунікація у глобальному середовищі : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 230 с.
14. Ситник Г. П. Міжнародний менеджмент : підручник. Київ : КНЕУ, 2018. 472 с. (розділи про міжкультурні комунікації).
15. Сучасні тенденції крос-культурної взаємодії : зб. наук. праць / за ред. І. В. Ярошенко. Львів : Сполом, 2022. 298 с.

Інформаційні ресурси

1. *International Journal of Cross Cultural Management* Sage Journals, 2025. URL: https://journals.sagepub.com/home/ccm
2. *Cross Cultural & Strategic Management* Emerald Publishing, 2025. URL: https://www.emerald.com/ccsm
3. Adair W. L., Buchan N. R., Chen X.-P., Liu L. A. *What Isn't Being Said: Culture and Communication at Work*. – Cham : Springer, 2023. DOI: 10.1007/978-3-031-53645-8
4. Li L., Zheng X. Cross-Cultural Communication in the Digital Age: An Analysis of Cultural Representation and Inclusivity in Emojis arXiv, 2024. URL: https://arxiv.org/abs/2409.07475
5. Chang H., та ін. *Communication Across Cultures* Open Textbook Library, 2024. URL: https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/1636
6. *Recommended Books on Global Communication and Collaboration* C3 Consulting, 2024. URL: https://c3consulting.dk/en/news-and-resources/recommended-books-global-communication-and-collaboration
7. *MENA Journal of Cross-Cultural Management (MJCCM)* Inderscience, 2025. URL: https://www.inderscience.com/info/ingeneral/forthcoming.php?jcode=mjccm
8. Sagar N., та ін. Cross-Cultural Management and Its Role in International Business Success SSRN, 2025. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5241138
9. *Cross Cultural Communication: Understanding Language, Culture, and Interaction* Google Books Edition, 2024. URL: https://books.google.com/books/about/Cross_Cultural_Communication.html?id=3mYUEQAAQBAJ
10. Li C., Teney D., Yang L., та ін. CulturePark: Boosting Cross-cultural Understanding in Large Language Models arXiv, 2024. URL: https://arxiv.org/abs/2405.15145